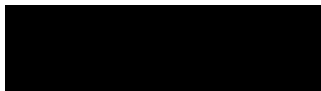

Toruń, 30 sierpnia 2026 r.

Marcin Łowicki**Minister Zdrowia**Ministerstwo Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Do wiadomości:

**Rzecznik Małych i Średnich
Przedsiębiorców**Biuro Rzecznika Małych i Średnich
Przedsiębiorców
ul. Wilcza 46
00-679 Warszawa**PETYCJA****w sprawie umożliwienia gminom tworzenia odrębnej puli zezwoleń uzupełniających
na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży**

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ust. 1-3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, działając jako osoba fizyczna w interesie publicznym, zwracam się do Ministra Zdrowia o podjęcie analizy i prac legislacyjnych zmierzających do umożliwienia gminom tworzenia odrębnej, limitowanej puli zezwoleń uzupełniających na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Pula ta byłaby przeznaczona dla przedsiębiorców, którzy w tym samym lokalu posiadają już odpowiednie zezwolenie na sprzedaż tego rodzaju napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Nie postuluję zniesienia limitów zezwoleń, automatycznego wydawania dodatkowych zezwoleń ani ograniczenia kompetencji gmin w zakresie prowadzenia lokalnej polityki dotyczącej sprzedaży alkoholu.

Proponuję stworzenie gminom bardziej precyzyjnego narzędzia, pozwalającego rozwiązywać sytuacje, których obecna konstrukcja systemu zezwoleń nie uwzględnia.

Problem najprościej można przedstawić na jednym przykładzie

Wyobraźmy sobie dwa punkty znajdujące się na tej samej ulicy. Pierwszy to lokal posiadający zezwolenie na sprzedaż określonego rodzaju alkoholu przeznaczonego do spożycia w miejscu sprzedaży.

Klient może wejść do lokalu, wybrać wino, zamówić kieliszek i legalnie wypić go na miejscu. Po spróbowaniu produktu może powiedzieć: „To mi smakuje. Chciałbym kupić zamkniętą butelkę i zabrać ją do domu.”

Przedsiębiorca nie może jednak sprzedać tej butelki bez odrębnego zezwolenia na sprzedaż alkoholu przeznaczonego do spożycia poza miejscem sprzedaży. Jeżeli obowiązujący na danym obszarze limit takich zezwoleń został już wykorzystany, uzyskanie kolejnego zezwolenia nie jest możliwe.

Klient wychodzi więc z lokalu. Kilkadziesiąt metrów dalej może znajdować się zwykły sklep spożywczy, dyskont albo niewielki sklep działający w ramach sieci handlowej, posiadający wcześniej uzyskane zezwolenie na sprzedaż alkoholu poza miejscem sprzedaży. Klient może wejść do tego sklepu i kupić zamkniętą butelkę wina.

W takim przypadku sama niemożność dokonania zakupu w pierwszym lokalu nie musi prowadzić do rzeczywistego ograniczenia dostępności alkoholu. Może natomiast powodować, że ten sam zakup zostanie dokonany w innym, już posiadającym zezwolenie punkcie sprzedaży.

To właśnie ta sytuacja skłania do pytania, czy obecny system nie powinien dawać gminie bardziej precyzyjnego instrumentu niż wyłącznie zwiększenie albo pozostawienie bez zmian ogólnego limitu zezwoleń.

Gmina działa w granicach obowiązujących przepisów.

Problem ma więc charakter systemowy. Obecne przepisy nie dają gminie możliwości wyodrębnienia niewielkiej, osobnej puli przeznaczonej dla przedsiębiorców, którzy już legalnie sprzedają określony rodzaj alkoholu do spożycia na miejscu i chcieliby prowadzić w tym samym lokalu również uzupełniającą sprzedaż na wynos.

W praktyce gmina może więc pozostawić obowiązujący limit bez zmian albo zwiększyć ogólną pulę zezwoleń detalicznych. Brakuje rozwiązania pośredniego.

Problem nie ma charakteru wyłącznie teoretycznego

Na toruńskiej Starówce funkcjonuje lokal, w którym prowadzona jest działalność obejmująca między innymi sprzedaż wina przeznaczonego do spożycia na miejscu. Jednocześnie problemem okazała się możliwość sprzedaży zamkniętych butelek na wynos z uwagi na obowiązujący na obszarze Staromiejskim limit zezwoleń na sprzedaż alkoholu poza miejscem sprzedaży.

Sytuacja ta była jednym z powodów złożenia przeze mnie wraz z innymi osobami w dniu 9 lipca 2026 r. petycji do Rady Miasta Torunia dotyczącej zmiany uchwały nr 884/18 w zakresie limitu zezwoleń na obszarze Okręgu nr 12 - Staromiejskie. Petycja została zarejestrowana w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Torunia pod numerem 22/2026.

Tamta petycja dotyczy rozwiązania konkretnego problemu w granicach kompetencji Rady Miasta Torunia. Niniejsza petycja stawia natomiast pytanie o rozwiązanie systemowe: czy dla umożliwienia uzupełniającej sprzedaży na wynos przez kilka lokali posiadających już zezwolenia na sprzedaż do spożycia na miejscu konieczne powinno być zwiększanie całego limitu zwykłych zezwoleń na sprzedaż alkoholu poza miejscem sprzedaży?

Proponowane rozwiązanie:

Proponuję umożliwienie radzie gminy ustanowienia dodatkowej, odrębnej puli zezwoleń uzupełniających. Rozwiązanie mogłoby opierać się na następujących zasadach:

1. zezwolenie uzupełniające mógłby otrzymać wyłącznie przedsiębiorca posiadający w tym samym lokalu ważne zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży;
2. zezwolenie uzupełniające mogłoby dotyczyć wyłącznie tego samego rodzaju napojów alkoholowych, o którym mowa w art. 18 ust. 3 ustawy, na który przedsiębiorca posiada już zezwolenie na sprzedaż do spożycia w miejscu sprzedaży;
3. rada gminy samodzielnie decydowałaby, czy taką pulę wprowadzić oraz jaka powinna być jej maksymalna liczba;
4. rada gminy mogłaby różnicować liczbę takich zezwoleń według poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych oraz, jeżeli uznałaby to za zasadne, dla poszczególnych jednostek pomocniczych gminy;
5. liczba zezwoleń uzupełniających mogłaby wynosić również zero, jeżeli lokalne uwarunkowania przemawiałyby przeciwko ich wydawaniu;
6. posiadanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu do spożycia na miejscu nie oznaczałoby automatycznego prawa do otrzymania zezwolenia uzupełniającego;
7. zezwolenie uzupełniające byłoby związane z konkretnym lokalem oraz z odpowiednim zezwoleniem podstawowym;
8. wygaśnięcie albo utrata zezwolenia na sprzedaż alkoholu przeznaczonego do spożycia w miejscu sprzedaży powinny co do zasady powodować również wygaśnięcie zezwolenia uzupełniającego;
9. do zezwolenia uzupełniającego powinny mieć zastosowanie odpowiednio obowiązujące wymogi dotyczące opłat, kontroli, zakazów sprzedaży, przesłanek cofnięcia i wygaśnięcia zezwolenia oraz innych rygorów przewidzianych dla sprzedaży alkoholu poza miejscem sprzedaży;

10. przepisy powinny zawierać zabezpieczenia przed wykorzystywaniem tej instytucji wyłącznie w celu obchodzenia zwykłych limitów zezwoleń na sprzedaż alkoholu poza miejscem sprzedaży.

Nie przesądzam o szczegółowej technice legislacyjnej. Powinna ona zostać opracowana w taki sposób, aby nowe rozwiązanie pozostawało spójne z całym systemem zezwoleń.

Nie chodzi o zwiększenie dostępności alkoholu

Celem petycji nie jest zwiększenie ogólnej dostępności alkoholu ani osłabienie lokalnych instrumentów służących jej ograniczaniu.

Zezwolenie uzupełniające nie stanowiłoby odrębnej drogi pozwalającej ominąć ustawowe zakazy i ograniczenia. Sprzedaż prowadzona na jego podstawie podlegałaby właściwym rygorom dotyczącym sprzedaży napojów alkoholowych, w tym zakazom sprzedaży osobom znajdującym się w stanie nietrzeźwości oraz osobom do lat 18.

Co istotne, utworzenie odrębnej puli zezwoleń nie oznaczałoby możliwości sprzedaży alkoholu poza godzinami dopuszczonymi przez obowiązujące przepisy i uchwały rady gminy.

Jeżeli na danym obszarze obowiązuje ograniczenie nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, obejmowałoby ono również sprzedaż prowadzoną na podstawie zezwolenia uzupełniającego. Proponowana zmiana nie wydłużałaby zatem godzin sprzedaży alkoholu, nie uchylałaby lokalnych ograniczeń nocnych i nie odbierałaby radzie gminy żadnego z przysługujących jej obecnie instrumentów służących ograniczaniu dostępności alkoholu.

Odrębna pula może być rozwiązaniem bardziej ostrożnym niż zwiększenie całego limitu

Obecnie, jeżeli rada gminy chciałaby umożliwić kilku lokalom posiadającym już zezwolenia na sprzedaż do spożycia na miejscu prowadzenie również sprzedaży na wynos, może stanąć przed koniecznością zwiększenia całego limitu zezwoleń detalicznych. Po zwiększeniu takiego limitu nowe miejsca nie są jednak przeznaczone wyłącznie dla takich lokali.

Odrębna pula pozwalałaby gminie przyjąć rozwiązanie:

„Nie zwiększamy ogólnego limitu zwykłej sprzedaży detalicznej. Tworzymy natomiast niewielką i ściśle limitowaną pulę zezwoleń uzupełniających.”

Z punktu widzenia lokalnej polityki dotyczącej dostępności alkoholu może to być instrument bardziej precyzyjny niż zwiększenie całego limitu zezwoleń na sprzedaż poza miejscem sprzedaży.

Nie dzielimy przedsiębiorców według nazwy lokalu

Nie proponuję tworzenia specjalnej kategorii dla „winiarni”, restauracji, sklepów specjalistycznych ani małych przedsiębiorców. Takie pojęcia mogłyby powodować niepotrzebne problemy interpretacyjne oraz spory dotyczące równego traktowania przedsiębiorców.

Kryterium powinno mieć charakter obiektywny i jednakowy dla wszystkich przedsiębiorców: posiadanie w konkretnym punkcie sprzedaży ważnego zezwolenia na sprzedaż danego rodzaju napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz ubieganie się o zezwolenie uzupełniające dotyczące tego samego rodzaju napojów.

Biorąc powyższe pod uwagę, zwracam się do Ministra Zdrowia o:

1. przeanalizowanie przedstawionego problemu oraz praktycznych skutków obecnej konstrukcji systemu zezwoleń;
2. ocenę zasadności umożliwienia gminom tworzenia odrębnej puli zezwoleń uzupełniających dla przedsiębiorców posiadających już w tym samym punkcie odpowiednie zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży;
3. w przypadku uznania postulatu za zasadny, podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do odpowiedniej zmiany ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Proponowana zmiana nie powinna ograniczać kompetencji gmin do kształtowania lokalnej polityki dotyczącej dostępności alkoholu. Utworzenie odrębnej puli zezwoleń uzupełniających pozostawałoby decyzją rady gminy, która mogłaby określić jej wielkość, w tym również nie tworzyć takiej puli. Nadal obowiązywałyby wszystkie lokalne ograniczenia dotyczące sprzedaży alkoholu, w tym ograniczenia sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w godzinach nocnych.

Podsumowanie

Istotę problemu można sprowadzić do prostego przykładu: lokal może legalnie sprzedać klientowi kieliszek określonego wina do spożycia na miejscu, ale nie może sprzedać mu zamkniętej butelki tego samego rodzaju alkoholu na wynos, jeżeli lokalny limit takich zezwoleń został wyczerpany. Jednocześnie klient może kupić taką butelkę w pobliskim sklepie posiadającym wcześniej uzyskane zezwolenie.

Nie oznacza to, że sklep posiadający zezwolenie jest uprzywilejowany bezpodstawnie ani że gmina działa niewłaściwie. Pokazuje natomiast, że obecna konstrukcja prawa nie pozwala gminie zastosować rozwiązania bardziej precyzyjnego.

Dlatego proponuję stworzenie dodatkowego narzędzia pozwalającego radzie gminy, jeżeli uzna to za zasadne, wyodrębnić niewielką i kontrolowaną pulę zezwoleń uzupełniających.

Rozwiązanie nie znosiłoby obowiązujących limitów, nie prowadziłoby do automatycznego wydawania zezwoleń, nie rozszerzałoby dopuszczalnych godzin sprzedaży alkoholu i nie odbierałoby gminie kontroli nad liczbą punktów sprzedaży.

Pozwalałoby natomiast gminie reagować na opisane sytuacje w sposób bardziej precyzyjny, bez konieczności zwiększania całej puli zwykłych zezwoleń na sprzedaż alkoholu poza miejscem sprzedaży.

Uprzejmie proszę Ministra Zdrowia o merytoryczne rozważenie przedstawionego postulatu, a Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców o ocenę, czy opisany problem uzasadnia podjęcie działań z urzędu.

Uprzejmie proszę o przekazanie informacji o sposobie rozpatrzenia petycji w formie elektronicznej na wskazany adres e-mail oraz dodatkowo w formie papierowej na adres korespondencyjny.

Wyrażam zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję mojego imienia i nazwiska. Nie wyrażam zgody na publikację adresu zamieszkania, adresu poczty elektronicznej ani podpisu.

Z wyrazami szacunku

Marcin Łowicki